¶ Cōſi.ad dex.) .q.d.ego illis vndiqꝫ fremētibꝰ ⁊ crebris exultatiōibꝰ exprobrātibꝰ ego cōtemnēs p̄ntia (ꝯſiderabā).i.reſpiciebā (ad dexterā).i.ad eterna (⁊ videbā) ipaꝫ dexterā quā mali nō videbāt.q̄ em̄ in dexterā attendit videt.q̄ vo ſiniſtrā attēdit excecat̄:ideoqꝫ mali ſiniſtrā attēdētes dexterā nō vidēt: ⁊ hoc eſt qđ ſequit̄ (⁊ nō eſt q̄ co. me).i.attēderet ad me reſpiciēs illa bona q̄ ſunt i dextera

6 ¶ Perijt fuga a me: ⁊ non eſt qui requirat animam meam.

¶ Pe.fu.a me).q.d.ꝑſecutores intēderūt mihi laqueū ſ; tū nō fugi:imo (perijt fu.a me) a duobꝰ perijt fuga.ſ. a cōcluſo vel a forti ꝯcluſus em̄ fugere nō valet:fortꝭ nō vult et duplex eſt fuga. Una q̄ fit corpe quā dn̄s ꝑmittit dicēs. Si vos ꝑſe.fue.in vnā ciui.fu.in aliā. Altera q̄ fit aīo quā dn̄s i euāgelio vitupat dicēs. Mercēnariꝰ aūt ⁊ q̄ nō eſt pa.vi.lu.ve. ⁊ fu.talis q̄dē fuga ab iſto perijt:idēqꝫ ait (pe. fu.a me).i.nō fugi ab illo em̄ perijt fuga q̄ nō fugit.q. circūcluſum ſe dicit q̄ſicut circūcluſus nō fugit corpe q̄ nō pōt ita iſte nō fugit mēte:q̄ nō vult.perijt ḡ ab illo fuga: q̄ nūqꝫ fugit aīa lꝫ corpe aliq̄n ſequit̄ (⁊ nō eſt) de illis ꝑſeq̄ntibus (q̄ req̄.a.m.) nō dico ad ꝑſeq̄ndū ſ; ad imitandū.q̄rit̄ em̄ aīa duobꝰ modis:aut a ꝑſecutoribꝰ: aut a dilectoribꝰ:ſicut fuga perijt duobꝰ mōis ⁊ a capto ⁊ a forti.

B
Duplex fuga ⁊ a duobus perijt

7 ¶ Clamaui ad te domine: dixi tu es ſpes mea portio mea in terra viuentium.

¶ Hec eſt ſc̄da ꝑs vbi agit̄ de fine maloꝝ.q.d. ꝓpter h̄ clamaui ad te:id ōia tolero q̄ tu es portio mea nō h̄ ſ; in terra viuentiū vbi ſeipm̄ videndū dabit:pōt etiaꝫ exponi de ꝑſona xp̄i in paſſione dicētis (cōſiderabā ad de.) ⁊ (videbā) ſi eſſent apl̄i mei ⁊ nō erat q̄ cognoſceret me. apl̄i em̄ nō ſtabāt ad dexterā vt ſolebāt q̄ carnali timore diſperſi ſunt:ſ; ego ꝑſtiti ⁊ perijt fuga a me.i.nō fugi nec mēte nec corpe (⁊ nō eſt q̄ req̄.a.m.) q̄ nulla ei cōſolatio data eſt. ps.ſuſtinui q̄ ſimul ꝯſolaret̄ ⁊ nō inueni ideo clamaui ad te ⁊c̄.q̄ tu es portio mea in terra viuentiū:humiliter dicit cū non ſolum portio ſed tota terra viuentiū ſua eſt.

8 ¶ Intende ad deprecationem meam: quia humiliatus ſum nimis.

¶ Hoc dī ex ꝑſona totius xp̄i q̄ hūliatꝰ eſt nimis ⁊ intus inuiſibiliter ⁊ extra a perſecutoribus viſibiliter.

9 ¶ Libera me a perſequentibus me: quia confortati ſunt ſuper me.

¶ Libe.m.a ꝑſe.me) tā demōibus q̄ꝫ miniſtris ſuis:nō vt corpꝰ ruat ſ; aīa:ad hoc em̄ dyabolus ꝑ filios diffidētie agit ꝑſecutioneꝫ corpis vt intus fiat ruina cordis:ſi ergo cadēte corpore ſtat aīa muſcipula eſt cōminuta ⁊ neceſſe eſt vt me liberes (q̄ ꝯfor.ſunt ſu.me) creuit em̄ nūerus ꝑſequentiū abūdat iniq̄tas frigeſcit charitas:deinde ex ꝑſona eccleſie loquēs exponit vn̄ ſit liberandus dicens.

10 ¶ Educ de cuſtodia animam meam ad confitendum nomini tuo: me expectāt iuſti donec retribuas mihi.

¶ Educ de cu.) vel de carcere: ꝑ aliā l̄ram h̄ cuſtodia vel hoc carcere de q̄ dictū eſt in titulo:pōt etiā hic mūdus dici ſpelūca vel carcer vel etiā corpus:de q̄ carcere iſte vult educi vt fiat incorruptibilis.nā corpꝰ eſt carcer aīe:in futuro vo erit domꝰ:merita em̄ carcerē faciūt domū (ad cōfitendū).i.vt cōfitear ⁊ laudē nomē tuū (me expec.iuſti.) vicꝫ ſancti angeli ⁊ bti oēs q̄ iā ſunt cū xp̄o (donec retri. mihi) in reſurrectiōe ḡnali p̄mia eterna:vel (me expectāt iuſti) hoc ex voce xp̄i capitis dī q̄ ſupra dixerat: ſingulariter ſum donec tranſeā (donec retribuas mihi) ſuſcitando me tertia die:reſurrectio ipſa eſt retributio.

Ps.142.

¶ Pſalmus CXLII

1 D Omine exaudi orationem meā: aurib' percipe obſecrationē meā: in veritate tua exaudi me in tua iuſticia.

¶ Pſalmꝰ iſte ſeptimꝰ ꝑnialiū pſalmoꝝ q̄ idō ſunt ſeptē vt eodē nūero q̄ peccamꝰ ſeptē pctīs ⁊ ſeptē diebꝰ remediū pnīe habeamꝰ:in q̄bus ps.eſt p̄ncipiū a lachrymis ⁊ finis in gaudio. Titulus huiꝰ ps.eſt (ps.dauid q̄n ꝑſeq̄bat̄ euꝫ filꝰ ſuus abſalon) ſm̄ hyſtoriā q̄ hr̄.ij. Reg.xv. ſ; de ſignificato melius accipit̄.dauid em̄ xp̄m ſignificat ⁊ eccliam eiꝰ:abſalon vo iudā vel ꝑſecutores eccl̄ie vel prauos motus. Intētio monet ad pniam ⁊ orōnē. Modꝰ q̄ttuor ſūt ptes. Prio orat captās beniuolentiā. Sc̄do narrat mala ſua ibi:q̄ ꝑſecutꝰ es. Tertio ponit̄ dep̄catio ibi:velociter exaudi me. Quarto ponit̄ leta ꝯcluſio ibi:ſpūs tuꝰ.dicit ḡ in ꝑſona totiꝰ xp̄i (dn̄e exau.) ⁊c̄. (in tua iuſt.).i. ꝓpt̄ tuam iuſticiā q̄ in me eſt quā ꝑ fidē paſſionis filij tui a te habeo:vel iuſticiā ⁊ v̄itatē dicit q̄ parcit penitētibꝰ ⁊ dānantes ſe abſoluit ⁊ accipit pro eodem veritatē ⁊ iuſticiam.

¶ Et nō intres in iudiciū cum ſeruo tuo: q̄ nō iuſtificabit̄ in cōſpectu tuo oīs viuens. 2

¶ Et nō in.in iu.).i.nō diſtricte mecū agas in futuro ⁊ ad te fugio ⁊ nō ſuꝫ dignꝰ vocari filꝰ tuꝰ nec ego tecū intrare in iudiciū volo nec iuſticiā meā conſtituo:q̄ (nō iuſtificabit̄) hic in carne vbi nemo h̄ viuēs plene mundus eſt. vn̄ ſalomon dicebat. Añ mortē nō laudes hoiem. ⁊ aplus No tñ in hoc iuſtificatꝰ ſum:vel (in cōſpec.t.).i.in tui cōparatiōe (oīs viuēs) nō ſolū hō ſ; nec angeli:ſolus em̄ deꝰ eſt in q̄ peccatū cadere nō pōt in cuiꝰ cōſpectu aſtra non ſunt mūda. Timendū eſt valde intrare in iudiciū cū deo. Primo q̄ oēs naſcimur filij ire Eph.ij. Et ita ſi dn̄s nobiſcū diſtricte ageret oēs dānaret. Itē q̄ gr̄e dei multotiens defuimꝰ. Heb.xij. Uidete ne q̄s deſit gr̄e dei. Itē q̄ grām dei habitā multotiēs repudiauimꝰ Heb.x. Irritā q̄s faciens legē moyſi ſine vlla miſeratiōe duobꝰ vel tribꝰ teſtibꝰ morit̄ quāto mag̃ putat̄ deteriora mereri ſupplicia q̄ filiū dei cōculcauerit ⁊ ſanguinē eiꝰ pollutū duxerit in q̄ ſanctificatꝰ eſt ⁊ ſpūi gr̄e cōtumeliaꝫ fecerit. Itē q̄ multotiēs ⁊ grauit̄ peccauimꝰ.ij. Paral.in fi. Peccaui ſup nūerū arene maris:ecce multitudo: ⁊ incuruatus ſum multo vinculo ferri ⁊ nō eſt reſpiratio mihi:ecce grauitas. Item quia adhuc quotidie peccamus Eccl̄i.vij. Nō eſt hō iuſtus in terra q̄ nō peccet.j. Ioh.j. Si dixe.q̄ pec.nō ha.⁊c̄. Iteꝫ q̄ pauca bona facimꝰ in cōparatiōe cōmiſſiōis ⁊ omiſſionis.de p̄mo Eſa.v. Decem iug.vi.fa. laguncula vnā vini. de ſc̄do Luc.viij. Cui plus cōmittit̄ plus ab eo exigit̄. Itē q̄ minima bona facimus in cōparatiōe bn̄ficioꝝ dei. Iob xl. Si voluerit hō cōtendere cū deo nō poterit r̄ndere vnū pro mille. Eſa.xliij. Narra ſi q̄d ha.vt iuſti. Itē quia parua bona negligenter facimꝰ Prouer.xviij. Qui mollis ⁊ diſſolutus eſt in ope ſuo frater eſt opa ſua diſſipātis. Itē q̄ bona hō facit fraudulēter querens gloriaꝫ q̄ deo debet̄ Hiere.xvij. Maledictus hō q̄ facit do. frau.oia em̄ bona ſt̄ a deo. Eſa.xvj. Oia opa no.ope.es i no.dn̄e:de oibꝰ his reddituri ſumꝰ rationē Iob.xxxj. Quid faciā cū ſurrexerit ad iudiciū deꝰ ⁊ cū q̄ſi.quid reſpō.illi. conſiliū ergo eſt Eccl̄i.xviij. Ante iudi.inter.teip. Debꝫ em̄ hō ſtricte cōputare oia tpa ſua Primo q̄ aliena ſunt q̄ ei credita ſunt tā ſpūalia q̄ꝫ tpalia.j. Thor.iiij. Quid ha.qđ non acce. Eccl̄i. xxv. Tres ſpēs odiuit aīa mea:pauperē ſupbū:diuitē mēdacē: ⁊ ſenē fatuū.i.luxurioſum.diues mēdax q̄ ſibi aſcribit qđ ſuū nō eſt. Iteꝫ q̄ omia ſub numero cepit homo ⁊ ſub nūero reddet. Eccl̄i.xlij. Ubi mul.ſ.ma.eleua. ⁊ q̄cunqꝫ tra.enu. ⁊ appen.datū vo ⁊ acceptū oē deſcribe. Itē q̄ quāto plura cōmittunt̄ ab eo ſenꝰ exigit̄ ſm̄ dictū xp̄i. Itē q̄ de minimis redditurꝰ eſt rōem vſqꝫ ad q̄drantem.

C
Q̄ valde tremendū eſt intrare in iudiciuꝫ cū deo mlt̄is reſpectibus.

D
Qualit̄ dꝫ hō ſtricte cōputare oia tēpora ſua.

¶ Quia perſecutus eſt inimicus animam meam: humiliauit in terra vitam meam. 3

¶ Hec eſt ſc̄da pars vbi enarrat mala que patit̄ q̄ inimicus.i.quicunqꝫ ſiue dyabolus ſiue alius malus aperte et occulte ꝑſecutus eſt animā meā: ⁊ (humiliauit).i. q̄ꝫtum in ſe eſt (in terra).i.in terrenis.quicunqꝫ em̄ ꝑſequit̄ agit in relicta ſpe celeſti terrena ſapiamus:ſed hoc mihi nō cōtinget dicens.

¶ Collocauit me in obſcuris ſicut mortuos ſeculi et anxiatus eſt ſuper me ſpiritus 4

meus: in me turbatum eſt coꝛ meum.

¶ (Col. me in ob.) .i. in tenebris vicioꝝ (ſicut moꝛ.) .i. ceteros deſperatos (⁊ ſpūs meus anx. ē ſup me) ꝓ doloꝛe culpe mee (⁊ coꝛ meū ꝯturbatū eſt) .i. ſapia mea ꝯfuſa eſt vel cõturbatū ad pniam: q꞉

5 ¶ Memoꝛ fui dierum antiquoꝛum: meditatus ſum in omnibus operibus tuis: in factis manuum tuarum meditabar.

¶ (Memoꝛ fui die. an.) ꝗbus pumitus ē adā recolēs aūt iſte ꝙ deus fecit celū ⁊ terrā ⁊ ꝙ bn̄ fecit antiquis prib⁹ ꝗſi obliuiſcat̄ miſerias mundi ⁊ ex his ꝗ deus fecit ꝯſolat̄ dicens (in factis ma. tu. me.) attendens eñ ꝗ ⁊ quāta antiquis ꝯtuliſti cõſolationē habeo ſpem venie aſſumēs. pōt etiā de xp̄o intelligi illud (collocauit me in ob.) .i. in ſepulcro (ſicut moꝛtuos ſeculi) ſm opinionē crucifigentiū qui eum moꝛte detineri putauerūt (⁊ anxiatus eſt) ſpūs me⁹ ſm illud cepit ieſus pauere ⁊ tedere ⁊ triſtis eſt aīa mea vſqꝫ ad moꝛtē (in me) ꝗſi nō in alijs: q꞉ oēs deſeruerūt eū (memoꝛ fui) hoc dicūt mēbꝛa. nō eñ memoꝛ eſt dierum ꝑ quē factus eſt oīs dies ⁊ qui nunꝗ̄ obliuiſcat̄.

6 ¶ Expandi manus meas ad te: anima mea ſicut terra ſine aqua tibi.

¶ (Expandi ma. me. ad te) formā crucis ſignificans vel dilataui affectus vel opa ꝗ prius erāt cõtracta (aīa mea) ꝗ ex ſe eſt (ſi. t. ſin. a. t.) ſupple heret nō mihi: q꞉ eam rigare nō poſſum tu ergo cõplue vt fructū faciat.

7 ¶ Velocit̄ exaudi me dn̄e: defecit ſpūs me⁹

¶ (Velo. ex. me dn̄e) q꞉ differebat deus hanc pluuiā: q꞉ aīa ſitit dicit (Velo. ex. me: q꞉ de. ſ. me.) ideo impleat me ſpūs tuus. ſupbus eñ eſt in ꝗ viuit ſpūs ꝓprius. Pſ. Auferes ſpm̄ eoꝝ ⁊ deficiēt. eſt eñ triplex aīe defectus bonus. Primus eſt ex magnitudine deuotōis. Scd̄s ꝑ magnitudine admiratōis. Tercius ꝑ magnitudine exultatōnis. In primo liquefit aīa. Pſ. In meditatōne exardeſcet ignis. Et Cañ. v. Aīa mea liquefacta eſt. In ſcd̄o defectu deficit in ſe aīa Cañ. vj. Que eſt iſta ꝗ aſcendit ꝗſi auroꝛa. Auroꝛa eñ habet ꝯmixtionē cū tenebris ſicut aīa Prouer. iiij. Iuſtoꝝ ſemita quaſi lux ſplendens ꝓcedit ⁊c. Et iij. Reg. x. Videns regina ſabba ſapiam Salomonis admirabat̄ et nō habebat ſpm̄. De tercio defectu legit̄ Cañ. viij. Que ē iſta ꝗ aſcēdit. ⁊ ideo in fine dicit aſſimilare capꝛee. vnde in pꝛimo interrogat. In ſcd̄o meditat̄. In tercio ꝯtemplat̄ (⁊ q꞉ defecit ſpūs meus) .i. q꞉ nō ſum ſupbus.

E
Triplex aīe defect⁹ bonus

8 ¶ Non auertas faciem tuam a me: et ſimil̄ ero deſcendentibus in lacum.

¶ (Nō auertas fa. tuā) ſicut olim auertiſti a ſupbo: ⁊ (ſimilis ero) .ſ. ſi auerteris faciē tuā a me (deſcēdentibus in lacū) .i. in pc̄i ꝓfundū. ille eñ deſcēdit in ꝓfundū qui etiā ꝯfeſſionē ꝑdit: vt qui ꝓponit ſibi licentiā peccandi ſine ſpe venie habens iniquitatis effuſis nec audit dicentē: cõuertimini ad me ⁊ ego ꝯuertar ad vos: nō auertas inquit: ſed potius.

9 ¶ Auditam fac mihi mane miſericoꝛdiam tuam: quia in te ſperaui.

¶ (Auditā fac mi. ma.) .i. p⁹ noctē pctōꝝ vel poſt finē ſeculi qn̄ clare videbimus qd̄ nō querimus. in nocte enim ſumus ſ; in te ſperaui donec ptrāſeat iniquitas. ⁊ q꞉ nō ſufficit in hac nocte ſperare ſ; aliquid opus eſt agere qd̄ ꝑ me nō poſſum. ideo

10 ¶ Notam fac mihi viam in qua ambulem quia ad te leuaui animam meam.

¶ (Notā fac mi. viā in qua) h̄ facit deus cū ꝓpheticum ſermonē accēdit cui intēdere debemus tanꝗ̄ lucerne in caliginoſo loco donec illuceſcat dies ſm apl̄m. iō etiā xp̄us ſe lumen in teſta carnis ſue ponit: ad qd̄ lumen ambulam⁹ Hec eſt eñ illa mulier ꝗ accēdit lucernā Lu. xv. ⁊ ad formā ſerui ambulando ꝑuenienus ad lumen qd̄ eſt verbū in pꝛincipio apud deū. ⁊ ꝗ fiducia h̄ petit ſubdit (q꞉ ad te le. a. meā) nō ad mundū nec cõtra te ſ; ad te apud quē eſt fons vite vt vas ad fontē attuli. imple ꝑ illud ad hūc fontem ꝗ eſt multiplex recurrendū eſt cū vaſe coꝛdis. Eſt eñ fons grē ⁊ illum. xx. Dn̄e deus audi clamoꝛē ppl̄i huius: et api theſaurū tuū fontē aque viue. Et mūdat Zach. xiij. Erit fons patēs domui dd̄. Et Iudith. xj. Exibat in vallez bethulie ⁊ baptiſabat ſe i fonte ⁊c. Itē rigat Ioel. iij. fons de domo dn̄i egredie̅t ⁊c. irrigabit toꝛrentē ſpinarū. Itez fructū generat Prouer. vj. ſi impiger fueris veniet vt fons meſſis tua. Itē eſt fons doctrine Prouer. xviij. aqua pꝛofunda vba ex oꝛe viri ⁊ toꝛrēs redudās fons ſapie. ⁊ Eccl. j. Fons ſapie vbū dei in excelſis. ⁊ h̄ erudit Prouer. xvj. Fons vite eruditio poſſidētis. Itē vitā adducit Prouer. xiij. Lex ſapiēt̄ fons vite vt declinet a ruina moꝛt̄. Itē aq̄s cõſolatiōis tribuit Eſa. xij. Haurietis aq̄s de fontib⁹ ſaluatoꝛis. fontes ſunt ipi apl̄i ꝗ nob̄ tribuūt aquā ꝑfectiōis euāgelice Exo. xv. Venerūt aūt in helim filij iſrl̄ vbi erāt duodecim fontes. Itē eſt fons tēperātie Cañ. iiij. Oꝛtus ꝯcluſus fons ſignat⁹ de ꝗ haurit̄ aq̄ virginitat̄ Gen. xxiiij. Ecce ego ſto ꝓpe fontē aq̄ ⁊ filie hitatoꝝ hui⁹ ciuitat̄ egrediunt̄ ad aquā hauriendā. Itē aq̄ honeſtatis Prouer. v. Deriuent̄ fontes tui foꝛas. Itē aq̄ puritat̄ Cañ. iiij. fons oꝛtoꝝ puteus aq̄ viue. Itē fons miſcoꝛdie Sap. xj. pꝛo fonte ꝗcquid eſt ſempiterni fili⁹ (hūanū) ſanguinē dediſti iniuſtis h̄ eſt fons ꝗ exiuit de latere ieſu xp̄i: ⁊ h̄ fons dꝫ eſſe deſiderabilis Hiere. ix. Quis dabit capiti meo aquā. Itē indefectibilis ⁊ iō dr̄ ipi miſericoꝛdi Eſa. lviij. eris ſicut oꝛtus man⁹ ⁊ ſicut fons aquaꝝ cui nō deficiūt aq̄ ⁊ ꝓpter h̄ dr̄ heſter ꝙ fons ꝑuus creuit i fluuiū magnū. Itez dꝫ eſſe cõicabilis Prouer. v. deriuēt̄ fontes tui foꝛas. Itē ē fons glīe. Apo. vij. Agn⁹ ꝗ in medio thꝛoni eſt reget illos ⁊ adducet illos reducet illos ad vite fontē aquaꝝ ⁊ h̄ delectat pſ. toꝛrente tue volup. po. e. Item deſiderū ampliat. pſ. Quēadmodū deſiderat ceru⁹ ⁊c. Itez ſatiat. Eſa. xlix. nō eſurient neqꝫ ſitient q꞉ miſeratoꝛ eoꝝ teget eos ⁊ ad fontes aquaꝝ potabit eos. Iſti ſunt fontes a ꝗs ꝓperare debem⁹. reꝓbi aūt fontē culpe bibunt Oſee. xiij. adducet vētū vrentē dn̄s ⁊ deſolabit fontē ei⁹. ⁊ h̄ fons eſt triplex pſ. auaricie h̄ ē fons ꝗ aſcēdit de ťra Gen. xj. ⁊ irrigat vniuerſam ťrā q꞉ oēs ſtudēt auaricie. Scd̄s eſt fons luxurie Eccli. xxvij. ſicut viatoꝛ ſitiēs ad fontē os apiet ⁊ loq̄t̄ de luxuria. Terti⁹ eſt fons mali exēpli ꝓuer. xxv. Fons turbat⁹ ⁊ vena coꝛrupta a talibus eripi petit vir iuſt⁹ dicēs.

F
Fons multiplex

G
Fons multiplex mal⁹

¶ Eripe me de inimicis meis: domine ad 11
te confugi.

¶ (Eripe me de ini. me.) .ſ. a diabolo ⁊ a ſuis ꝗs implet: et in ꝗs intrat ſicut in iudā (ad te ꝯfugi) nō ad te ſicut fugit adā. de ꝗ dicit Iob. Tanꝗ̄ ſeruus fugiēs dn̄m ſuū ⁊ cõſecutus eſt vmbrā. .ſ. inter ligna ꝑadiſi. ego aūt ad te cõfugi.

¶ Doce me facere voluntatem tuam: quia 12
deus meus es tu

¶ (Doce me fa. v. t.) nō meā. ſi eñ nō doces me faciā volūtatē meā (q꞉ de⁹ me. es tu) ad aliū currerē ſi ab alio factus eſſem. tu eñ es totū qd̄ habeo nō ſolū datoꝛ hereditatis ſ; ipſa hereditas tu me creaſti tu es de⁹ meus: ideo doce me ꝙ vtiqꝫ facies. q꞉

¶ Spiritus tuus bonus deducet me in ter 13
ram rectam: pꝛopter nomen tuum domine viuificabis me in equitate tua.

¶ (Spūs tu. bo. de.) nō ſpūs meus malus ꝗ deduxit me in terrā ꝑuerſam. ⁊ h̄ ꝓpter nomen tuū nō ꝓpter merita mea .i. vt rem nois tui impleas qd̄ eſt iheſus (viuificabis me) ego me occidi ſ; tu viuificabis: ⁊ h̄ in equitate tua .i. in tua iuſticia nō mea. q꞉ nō ex meritis meis ſ; ꝓpter nomen tuū qd̄ eſt ieſus.

¶ Educes de tribulatōne animā meā: et in 14
miſericoꝛdia tua diſꝑdes inimicos meos.

¶ (Educes de trib.) huius ſeculi (aīam meā) h̄ fit qn̄ data venia de ſeculo iubet exire ꝗſi de carcere (⁊ in mīa tua diſ

ꝑdes ini.meos) q: nihil poterũt ꝯtra me.

15 ¶ Et perdes omnes qui tribulant animam meã quoniam ego ſeruus tuus ſum.

¶ Et ꝑdes oẽs qui tri.a.) i.diabolũ ⁊ oẽs obſtinatos qui tribulant me: ⁊ quare tribulãt me (q̃m ego ſer.tuus ſum)

Ps.143.

Pſalmus CXLIII

1 Benedictus dominus deus meus qui docet manus meas ad preliũ: et digitos meos ad bellum.

¶ Titulus eſt pſ.dauid ad goliã ſumptus.j.Re.xvij.vbi
narraẽ quõ dauid interfecit goliã.Figuraliter dauid to/
tũ xp̃m ſignificat.ſ.caput ⁊ mẽbra.golias dyabolũ.arma
ſaul legalia ſacr̃a ſunt q̃bus onerat⁹ erat iudaicus pp̃ſ.
ſcꝫ circũciſio ⁊ ſacrificia ⁊ alia viſibilia ſacr̃a ſ; q: lex non
põt viuificare vt p̃mẽtia nõ adiuuãtia i t̃pe gr̃e xp̃i caput
⁊ corpus legis depoſuit ſacr̃a ⁊ q̃nq; lapides.i.ipſaꝫ legẽ
ſcꝫ q̃nq; libros moyſi tulit de flumine.i.a pp̃ſo illo q̄ ꝑ flu
men ſignificaẽ: q: labiẽ oẽ ſeculũ.q̃ in illo flumine.i.in il/
lo pp̃ſo lapidis vocabãt inutiles: ſ; vt lex eſſet vtilis Da/
uid accepit vas paſtorale.i.gratiã ſine qua lex nõ poterat
impleri: q: plenitudo legis eſt charitas q̄ eſt ex ſpũſctõ h̃
eſt q̃ lapides mittere in vaſe paſtorali q̄ lac mulgere ſole/
bat legi.ſ.miſcere gratiã.ſic armatus ꝓcedit tot⁹ xp̃s ad/
uerſus ſup̃bũ vnũ lapide miſit q̄ deiecit: q: vnitas diabo/
lum vincit ꝑcuſſit in fronte q: ex eo loco corꝑis ſui cecidit
.i.in illis mẽbris vbi ſignũ xp̃i nõ habuit.deinde illo ꝑcuſ
ſo atq; deiecto gladio ei⁹ caput abſcidit: q: q̃n magni ei⁹
credũt q̃s ille in manu hẽbat ⁊ de q̄bus aĩas trucidabat
ꝯtra eũ loquunẽ: ⁊ ſic caput ei⁹ ſuo gladio incidiẽ ſicut dd.
ergo paruus ſup̃bũ goliã de ſe p̃ſumentẽ ſupauit: ita xp̃s
ſup̃bũ dyabolũ occidit.i.hũilitas ſup̃biã.deus eñ fit hũi/
lis vt diaboli ſup̃biã ſternat: ⁊ vt ſup̃bi q̄ hũiles ſctõs de/
dignarenẽ ſequi hunc ſaltẽ velint imitari.de hac q̃ victo/
ria agit hic: ⁊ eſt ſenſus tituli pſ.iſte eſt dd ꝓphe q̄ loquiẽ
in ſua vel tot⁹ xp̃i ꝑſona pſ.dico habit⁹ ad goliã.i.ꝯ goli
am figuralẽ in ſpũalẽ: q: agit h̃ dd de ſua figurali ⁊ myſti
ca xp̃i victoria ex q̄ ⁊ ſua ꝓceſſit.agens q̃ gr̃as deo de ſua
victoria p̃caẽ etiã vt ille veniat q̄ diabolũ vincat ⁊ fideles
liberet nõ inſoleſcit dauid de victoria vt ſolus hõ ſ; ṽtutẽ
deo dat ⁊ eſt triũphalis.pſ. Intẽtio monet ad gr̃arũ actio
nes ꝓ victoria.ſ.q̄ dauid figural'r vicit goliã. Modus hi/
ꝑtitus eſt. Prio agiẽ de victoria.ſ.q̄ dd figural'r vicit goli
am: ſpũal'r ipſe cũ alijs ſctis diabolũ q̄ tota victoria inde
eẽ dr̃: q: xp̃s de ei⁹ ſemine venit vincẽ ſup̃biã mũdi.vñ ad
uentũ ei⁹ p̃caẽ. Scd̃o p̃mittit ſe victori cãtare i nouo ⁊ ve
teri teſtamẽto p̃cans ꝑ eũ liberari ibi (de⁹ can.no.) dauid
q̃ nõ inſoleſcẽs de victoria ſ; hũiliter gr̃as agẽs deo ait (bñ
dict⁹) ſit (dñs de⁹.m.q̄ do.m.m.ad p̃liũ) p̃liũ de ꝓpe fit bel
lũ de lõge bellũ paraẽ: p̃liũ geriẽ eſt etiã multiplex bellũ ſi
cut ⁊ multiplex p̃liũ.eſt eñ bellũ bonorũ ⁊ h̃ docet deus: ⁊
bellũ malorũ ⁊ h̃ docet dyabolus. Bellũ bonoꝝ eſt ꝯ pec
cata ⁊ ꝯcupiſcentias caro eñ ꝯcupiſcit aduerſus ſp̃m ad
Gal.v. ⁊ hoc dr̃ Prouer.xx.equus.i.penitẽs paraẽ ad diẽ
belli.i.tẽptatiõis dñs aũt ſalutẽ tribuit: in h̃ bello debem⁹
ignea tela dyaboli.i.ſuggeſtiones extinguere Eph.v.aſſu/
mite ſcutũ fidei. Itẽ portas hoſtiũ.i.mundanoꝝ aſtutias
ſ̃buertere Iudic.v.noua bella elegit dñs ⁊ portas hoſtiũ
ſ̃buertit. Itẽ caſtra exteroꝝ.i.munitiões carnaliũ deſideri
orũ euertere Heb.xj. Fortes facti ſunt i bello caſtra verte
rũt exterorũ: ſic fecerat iuſt⁹.pſ.cõfregit potẽtias arcũ ſcu
tũ gladiũ ⁊ bellũ. Itẽ dyabolũ penit⁹ expugnare: vñ dñs
dixit: eſtote fortes i bello ⁊c. ⁊ in ſignũ hui⁹ dr̃ Eccli.xlvj.
fortis i bello ieſu naue ⁊ poſt parũ expugnare inſurgẽtes
hoſtes. Et nõ q̄ i iſto bello ſũt q̃ttuor neceſſaria. Magna
nimitas i aggrediẽdo vbi bellator deficiẽs ꝑ inopiã diſpli/
cet deo Eccli.xvj. ⁊ hãc dat de⁹.pſ. deus q̄ p̃cinxit me ṽtu/
te ad bellũ. Itẽ prudẽtia in ꝓgrediẽdo Prouer.xx.ꝯſilijs
cogitatiões roboranẽ ⁊ gubernaculis tractãda ſunt bella
⁊ hãc dat dñs vt h̃. Itẽ ꝯſtãtia in ſuſtinẽdo Zach.xj.viſi/
tauit dñs gregẽ ſuũ domũ iuda ⁊ poſuit eos q̃ſi equũ glie
ſue in bello. Itẽ fortitudo in expugnãdo. Eſa.xxx. In cy/
tharis tympanis ⁊ bellis p̃cipuis expugnabit eos. In bel
lo aũt maloꝝ magiſter eſt dyabolus: de q̄ dr̃ Apoc.xiij.da
tũ eſt ei facere bellũ cũ ſctis: ⁊ h̃ eſt multiplex.ſ.iniq̃tatis
qd̃ fit ꝑ linguã Hiere.ix.percutiam⁹ eũ linguã ⁊ ibidẽ ſa/
gitta vulnerãs Iob.v. In bello eruet te de manu gladij.
Itẽ ꝑſecutiõis corꝑalis Mat.xij. Cũ audieritis bella ⁊c.
Itẽ carnalitatis in mẽbris regnãtis Iac.iiij.vñ bella ⁊ li/
tes i vobis nõne ex ꝯcupiſcẽtijs vr̃is. Preliũ etiã eſt mul/
tiplex.ſ.tẽptatiõis vt h̃. Itẽ ſpũalis diſceptatiõis Eze.xiij
nõ aſcẽdiſtis ex aduerſo ⁊ oppoſuiſtis vos murũ ꝓ domo
iſr̃l vt ſtaretis i p̃lio in die dñi. Itẽ dyabolice impugnatio
nis Apo.xij.factũ eſt p̃liũ magnũ in celo. Itẽ adipiſcende
ṽtutis Gen.xlix.gaad.accinct⁹ p̃liabiẽ añ eũ. Itẽ tribula
tiõis exterioris. Eſa.xv.pulcerrimi tui cadẽt gladio ⁊ for/
tes tui i p̃lio. Itẽ extreme ꝑſecutiõis Lu.xxij.cũ audierit;
p̃lia ⁊c. Itẽ diuine ſeueritaẽ Eſa.xxvij. In p̃lio gradiar
ſup eã adducẽdo eã p̃iter ⁊ loquiẽ de viuen.⁊.pſ. Dñs po
tẽs i p̃lio. In h̃ bello ⁊ p̃lio edoctus ⁊ adiut⁹ ꝓpheta gra/
tias agẽs bñdicit deũ dicẽs (bñdict⁹ do.⁊c) Digiti autẽ q̄
docẽt ſunt iſti. Primo digit⁹ gr̃e Lu.xj.in digito dei eijcio
demonia: ⁊ hũc digitũ coacti ſunt cõfiteri magi pharaonis
Exo.iiij.digit⁹ dei eſt h̃. Scd̃s eſt digit⁹ intentiõis bone ⁊
iſte eſt digit⁹ q̄ dꝫ intingi in ſanguie paſſiõs xp̃i vt poſſit
tãgere cornu celeſtis altar' xp̃i Leui.viij. Tincto digito in
ſanguie tetigit cornu altar;. Terti⁹ eſt digit⁹ moderate lo
cutiõis Iob.xxj.ſupponite q̃ digitũ ori vr̃o: ⁊.xxix. Prin
cipes ceſſabãt loq̄ ⁊ digitũ ſupponebãt ori ſuo. Quartus
eſt digit⁹ bone opatiõis Cañ.v. Digiti mei pleni ſunt mir
rha ꝓbatiſſima ⁊ Math.xxiij. Digito ſuo nolũt ea moue
re: ⁊ de muliere bona dr̃ Prouer.vlti. Digiti eius appẽhen
derũt fuſum. Quintus eſt digit⁹ iuſticie Eſa.xl.q̄ appẽhen
dit tribus digitis molẽ terre.i.peccatores q̄ tribus digitis
iuſticie appẽhendũt.ſ.examiatione diffinitione ⁊ executiõe
Sextus eſt digitus diſcretionis hoc ſcripſit deus in terra.
Io.viij. ⁊ Deuẽ.xj. Moyſes dedit duas tabulas ſcriptas
i digito dei Prouer.vij. Liga legem in digitis tuis.

¶ Miſericordia mea ⁊ refugium meum: ſuſceptor meus ⁊ liberator meus. 2

¶ Miſcd̃ia mea ⁊ re.) Miſcd̃ia ei fuit q̃n vltimus fratrũ
in regẽ vnctus eſt (refugiũ) fuit ei q̃n ꝯ goliam cõſiliũ de/
dit ei vt petra deijceret eũ cũ quo armis pugnare nõ pote
rat (ſuſceptor) eius fuit q̃n fecit eum generũ regis (libera
tor) q̃n eũ a periculo ire regie liberauit (ꝓtector) eius fuit
q̃n in ſpelũca ius in ſaulẽ accepit (⁊ in ipo ſpaui) poſt tan
ta bñficia ſibi collata ſcit dauid a ſpe tali nõ eſſe ceſſandũ:
⁊ iõ poſt enũerata bñficia ꝯgrue hic addit.q.d.h̃ bona mi
hi fecit dñs: ⁊ iõ ſperabo in ipſo (q̄ ſu.) vel q: tu es (q̄ ſub
dis po.m.ſub me.) hoc vel de futuro accipiẽ q: imperatu
rus erat pp̃ſo vel ſemini ſuo xp̃i pp̃ſos ſubdẽdo p̃dicit: de
inde poſt bñficia ſe ⁊ totũ genus hũanũ indignũ tant; be/
neficijs fateẽ dicens.vel ex ꝑſona corporis xp̃i exponi põt
qd̃ dictũ eſt (bñdict⁹ do.de.m.q̄ do.m.m.ad p̃.) tũc eñ vir
iuſtus bñ doct⁹ a deo dr̃ q̃n in eius adiutorio ſic oportune
oia opa facit vt deſiderate victorie cõſequaẽ effectũ: aliq̃n
pugnaẽ de longe vicꝫ digitis.i.ꝑ ſalutaria cõſilia cõtra for
nicatiõis vel adulterij occaſionẽ vt eſt aſpectus impudi/
cus: vñ ſubdit (⁊ digitos.m.ad bel.) de q̄ bello ap̃ls.caro
cõcupiſcit aduerſus ſp̃m: ⁊ (miſcd̃ia mea) in bñficijs mi/
hi cõferẽdis (⁊ refugiũ meũ) in ꝑiculis ꝑ te euitandis (ſu
ſcep.me.) ne cadã (lib.m.) in periculis occurrẽtibus (pro
tec.m.) ꝯ dyaboli inſultus (⁊ in ipſo ſpe.) de victoria obti
nendo (q̄ ſubdis po.m.ſub me.) hoĩs populi dici poſſunt
animi motus q̄ ſubdunẽ ſibi quãdo obediũt rationi.

¶ Domine quid eſt homo quia innotuiſti ei: aut filius hominis quia reputas eum. 3

¶ Dñe q̄d eſt homo) quia fragilis eſt ⁊ peccator (q̄d eſt)
id eſt q̃ꝫ magnũ q̄d eſt ꝑ hoc qd̃ (inotuiſti) ꝑ aſſumptã hu
manitatẽ: h̃ eñ qd̃ eſt hõ eſt iõ q: aſſumpſiſti eũ (aut fili⁹
hoĩs) quẽ tanti facis vt pro eo filiũ dederis cui ſit etiam
panis q̄ eſt panis angelorũ: nõ eñ ſic extimat deus homi/

A Bellũ mul/tiplex ⁊ p̃li/um multi/plex.

B Quattuor neceſſaria in bello ſpi/rituali bo/norum.

C Prelium multiplex

D Digiti do/centes ad/preliũ ſex.

T 2

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf